

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
50 dagen na Pasen dan is het Pinksteren	2
Uit de AKM...	3
Uitnodiging informatieavond vieringen	3
Oproep Hemelvaart	3
Medeleven	3
Wekelijkse bloemengroet	3
Opbrengst collecten februari - maart 2013	4
John Boon springt tijdelijk bij	4
In memoriam Frans Witte	4
Herinneringen aan Inge Fleur Minne	5
In memoriam Riet Segaar	5
Hulpkosters en kosters bereiden vieringen zorgvuldig voor	6
Wereldtafel 14 en 21 april	10
Verslag bezoek Lodewijkskerk	11
Jongvolwassenen	12
Gespreksavonden over Zegen en Psalmen	12
Godsbegrip in de muziek	12
Filmavond in de Regenboog	12
Poëzieavond 15 mei	13
Gevraagd: Goede doelen voor opbrengst Milieugroep	13
Samen aan Tafel	13
Eén alleen is...	14
Franciscus is de naam van de nieuwe paus	14
Beraad herdenking Jodenvervolging	15
Website: www.nbv.nl	15
Rembrandt	15
Agenda	16

Visie

In 'De Regenboog' komen we als christenen uit verschillende kerkelijke tradities bijeen om samen ons geloof te beleven, te vieren, te belijden en te verdiepen.

Geïnspireerd door de Bijbel willen we elkaar bemoedigen om te leven zoals Jezus ons heeft voorgeleefd.

De oecumene is voor ons de weg om ons geloof op een open manier te ervaren, in vieringen, leren en dagelijkse activiteiten. In verbondenheid met de kerken waaruit we voortkomen, zoeken we naar wat ons bindt en naar mogelijkheden om elkaar met de veelkleurigheid van ons geloof te verrijken. We willen een open uitnodigende gemeenschap zijn en een gastvrij huis voor wie behoefte heeft aan steun, aandacht of warmte. We voelen ons betrokken bij mensen, dichtbij en veraf, met al hun verschillende culturen en religieuze achtergronden en willen vanuit ons geloof een bijdrage leveren aan een samenleving, waarin ieder mens tot zijn recht kan komen.

Redactioneel

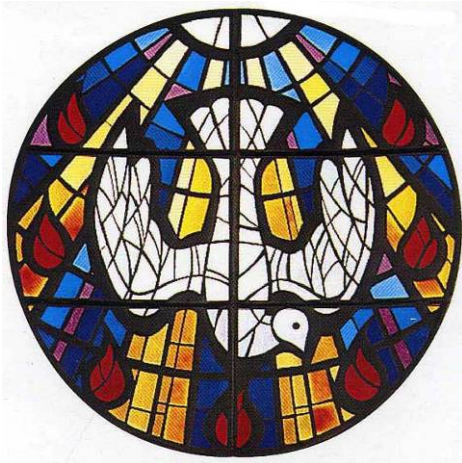
Als het goed is, ontvangt u dit Bulletin nog net voor Pinksteren. Frances heeft met dat doel een mooie overweging uitgezocht. Omdat de AKM een aantal belangrijke zaken te melden heeft, vindt u 'Uit de AKM' direct achter het openingsartikel. De voorzitter legt allereerst uit waarom de Visie voorin het Bulletin, anders geformuleerd is dan voorheen. Verder brengt zij een gemeenteavond onder uw aandacht, die plaatsvindt op 15 april. Na de uitnodiging voor deze avond, vindt u een oproep voor deelname aan de werkgroep die de viering van Hemelvaart voorbereidt. Na een in memoriam voor Frans Witte en voor Riet Segaar en herinneringen aan Inge Minne, volgt een uitgebreid interview met de kosters en hulpkosters. Hierin komt u ook het nodige over Ronald te weten. Op drie zondagen in april, kunt u aanschuiven aan de Wereldtafel. Meer daarover leest u in het artikel dat volgt. Ook kunt u lezen over het geslaagde bezoek dat een aantal leden van de geloofsgemeenschap op 10 maart aan twee Leidse kerken bracht. Na een aantal artikelen over verschillende gespreksavonden, een filmavond en een poëzieavond, vindt u een oproep van de milieugroep. Deze groep is op zoek naar goede doelen, die in aanmerking komen voor een deel van de opbrengst van het oud papier. Kinderen kunnen weer meedoen aan het Samen aan Tafelproject en Edo zoekt hulp bij het onderhouden van de website van de Regenboog.

Tenslotte kunt u meer lezen over de nieuwe paus en over de jaarlijkse herdenking van de Jodenvervolging.

We sluiten af met een bericht van het Bijbelgenootschap en een bijzondere ontmoeting met de schilderkunst van Rembrandt.

De redactie

50 dagen na Pasen dan is het Pinksteren

Honderd twintig leerlingen van Jezus zijn bijeen en ze doen niets met dat leerlingschap. Ze bidden, en ze wachten op de Geest die Jezus hun beloofd heeft. Ze doen me denken aan Adam in het meesterwerk van Michelangelo in de Sixtijnse kapel in Rome. Je ziet hem in het centrale gedeelte van die wereldberoemde fresco. Hij is geschapen, maar hij leeft niet echt. En God zweeft naar hem toe. Zijn uitgestoken vinger raakt nog net niet zijn hand. Nog een fractie van een seconde en Adam zal echt leven. In die ultieme tussentijd bevinden zich ook de leerlingen van Jezus: ze geloven in Hem, maar ze leven niet in dat geloof. Dan komt zijn Geest, en plots gebeuren er dingen die voordien ondenkbaar waren. Ineens hebben ze geen angst meer, want Jezus' Geest zet hen in beweging. Ze weten ook wat ze moeten zeggen, en hoe ze dat moeten doen. Gedaan dus met wachten en nietsdoen. Jezus moet verkondigd worden, de mensen wachten op het blijde nieuws. We zien ook dat de Geest de grenzen tussen mensen opheft, want ineens verstaat ieder de ander. Voordien kon dat niet. De toehoorders van de leerlingen spraken allemaal een andere taal, dat wil zeggen: ze dachten en spraken heel verschillend over dezelfde dingen, ze discussieerden en maakten ruzie, maar dankzij de Geest vinden ze elkaar in eenheid. Voordien zagen ze alleen wat hen van elkaar scheidde, nu zien ze wat hen met elkaar verbindt.

'I have a dream', zei de zwarte dominee Martin Luther King in de beroemdste redevoering van de 20e eeuw. 'Een droom van gelijkheid tussen blank en zwart, en een droom van rechtvaardigheid en vrijheid voor wie onderdrukt wordt.' Wel, laten ook wij een droom koesteren: de droom dat Gods Geest zal neerdalen

over de leiders van de volkeren en de Kerken, zodat ze luisteren naar de stem van het volk en mogen streven naar rechtvaardigheid voor iedereen. En dat Hij ook zal neerkomen over fanatici en fundamentalisten, zodat ze zullen zien dat niet zichzelf, maar God de Waarheid is. En dat hij zal neerdalen over autochtonen en allochtonen, zodat ze elkaar zullen verstaan, ook al spreken ze een andere taal en hebben ze een andere cultuur. En laat Gods Geest ook neerkomen over zieken en gezonden, rijken en armen, ondernemers en werknemers, jongeren en ouderen, zodat ze elkaar als mens mogen zien en niet als tegenstrevers of lastposten. En laten we ook dromen dat Gods Geest over ons zal komen.

Zijn Geest van liefde en vrede, zodat we in elk meningsverschil, in elke ruzie, in elk moeilijk moment zoeken naar een glimlach en naar de zachte klanken in de hoge woorden. Zijn Geest van liefde en vrede, zodat we altijd kunnen vergeven. Vergeven wie ons iets heeft aangedaan, en ook onszelf vergeven wanneer we over de schreef zijn gegaan. Zodat we niet opgesloten blijven in onze verongelijkheid. Zijn Geest van geduld, zodat we elkaar verdragen en we elkaar en ook onszelf tijd gunnen om goed te zijn en goed te doen. Zijn Geest van inzicht, zodat we altijd een onderscheid kunnen maken tussen wat goed is en wat niet goed is. Zodat we verder kijken dan onszelf en ons eigenbelang en oog mogen hebben voor onze medemens. Zijn Geest van enthousiasme en van creativiteit, zodat we ons laten bezielen door Jezus' woorden en daden, en willen proberen te leven zoals Hij. Zijn Geest van hoop, zodat we nooit moedeloos worden. Zodat we in elke pijn en in elk verdriet zoeken naar dat ene straaltje licht. Zodat we kunnen meevoelen met de pijn en het verdriet van anderen, en voor hen zelf dat ene straaltje licht willen zijn. Zodat we nooit opgeven te streven naar verzoening, naar goedheid, naar vriendschap, naar liefde. Zijn Geest van hoop, zodat we zullen opstaan uit elke verlamming, uit elke ontgoocheling en elke moedeloosheid. Zijn Geest van hoop, zodat we nooit zullen opgeven christen te zijn, hoe leeg onze kerken ook zijn. Zodat we zullen blijven vragen en blijven bidden: Heer, blijf ons nabij. Moge Gods Geest over onze wereld komen, en moge Hij ons blijvend bezielen, inspireren en blij maken.

Romain Debbeaut

Bron: www.preken.be (Liturgie voor allen)

Uit de AKM...

Misschien heeft u op de eerste bladzijde van dit Bulletin het stukje 'Visie' gelezen en opgemerkt dat het iets veranderd is. Om de 5 à 10 jaar stellen we de visie bij. De visie geeft aan hoe wij als geloofsgemeenschap onszelf zien, wat we belangrijk vinden en wat onze idealen zijn. Ik hoop dat u zich erin herkent.

Het valt de AKM zwaar te moeten constateren dat het niet meer mogelijk is wekelijks gezamenlijk aan te schuiven aan de Tafel van de Heer. De kerken krimpen en herstructureren zich en dat merken we: minder aandacht en ruimte voor oecumene, stringentere voorwaarden voor Eucharistievieringen, gebrek aan vaste en geschikte voorgangers.

Toch willen we de inspiratie van het gezamenlijk vieren niet missen. De zondagse viering is het hart van onze geloofsgemeenschap. Daarom is al in november een commissie vieringen ingesteld met de opdracht te zoeken naar liturgische mogelijkheden anders dan een gezamenlijke viering van Eucharistie / Avondmaal, waarin we ons verlangen naar eenheid in Christus kunnen uitdrukken en voeden.

In de AKM hebben we daar uitgebreid over gediscussieerd en nu wordt het tijd om stappen te nemen.

Het bijstellen van de zondagse viering treft de hele geloofsgemeenschap. Dat willen we niet doen zonder de gemeenschap gehoord te hebben. We willen u er graag bij betrekken. Daarom nodigen wij u uit voor een informatieavond over de zondagse vieringen op 15 april. We hopen u dan te kunnen uitleggen waarom veranderingen nodig zijn en wat de veranderingen inhouden. Ook willen u dan enkele voorbeelden laten zien. We hopen dat u met ons mee wilt denken. We zijn benieuwd naar uw reacties.

Ingrid Weitenberg, voorz. AKM

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Atie Segaar, Primuladuin 3
Telefoon: 521 00 42

Uitnodiging informatieavond zondagse vieringen

De AKM nodigt u allen uit voor een avond over de voorgenomen veranderingen van de zondagse vieringen op
maandag 15 april 20.00 uur

Graag gaan wij met u in gesprek over
waarom veranderen
hoe veranderen
wanneer veranderen
in de hoop elkaar te inspireren en te bemoedigen op de weg van de oecumene.

namens de AKM, Ingrid Weitenberg

Oproep Hemelvaart

In het rijtje van grote kerkelijke feesten is Hemelvaart een beetje een ondergeschoven kindje. Hoewel je er een dag voor vrij krijgt, wordt het maar door weinig mensen kerkelijk gevierd. Het is voor veel mensen vooral een extra vakantietje.

Des te groter is de uitdaging om een mooie viering te maken voor Hemelvaart. We gunnen de voorgangers een dagje vakantie en maken met elkaar, als leden van de geloofsgemeenschap een viering.

Wie voelt zich uitgedaagd en wil meehelpen bij de voorbereiding?

Hemelvaart is op donderdag 9 mei. De voorbereiding begint half april.

U kunt zich aanmelden bij Ingrid Weitenberg, tel. 5211963, email; ingridjam@hotmail.com

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores?

Dank u.

Opbrengst collecten februari-maart 2013

Datum	1 ^e mandje	2 ^e mandje	Kinderneven- dienst	Bestemming 2 ^e mandje
3-feb	€ 124,80	€ 139,15	€	PGL Kerkelijk Buurtenwerk
10-feb	€ 169,49	€ 152,10	€ 7,90	Kerk in Actie Werelddiaconaat
17-feb	€ 140,05	€ 114,35	€ 10,35	Vastenactie
24-feb	€ 116,35	€ 107,88	€ 2,50	Diaconie
3-mrt	€ 102,60	€ 105,30	€ 8,00	PGL Kosten Kerkelijk Bureau
10-mrt	€ 131,52	€ 120,15	€ 2,00	Bijzondere Noden Vicariaat
17-mrt	€ 136,95	€ 134,99	€	PGL pred. + kerk.werker plaatsen

Opbrengst Vastenmaaltijd € 108,00

John Boon springt tijdelijk bij.

Sinds het emeritaat van John Boon staat Inge Smidt alleen voor al het werk dat zij en John voorheen samen deden. Dit is een zware opgave en onvermijdelijk blijft er werk liggen of kunnen bepaalde

taken minder aandacht krijgen. Daarom heeft de wijkkerkenraad al meerdere keren aan de Algemene Kerkenraad (AK) van de Protestantse Gemeente Leiden (PGL) gevraagd om tijdelijke ondersteuning mogelijk te maken. Het laatste verzoek daartoe had succes. In haar vergadering van 19 maart ging de AK akkoord met het voorstel van de wijkkerkenraad om John Boon aan te stellen voor 12 uur per week voor de tijd van een half jaar. Op dit moment wordt er hard gewerkt aan een beleidsplan voor de PGL. Het streven is dat dit plan er voor de zomer van dit jaar ligt. In dit beleidsplan moet staan hoe het definitief verder gaat met de protestantse wijkgemeente in de Merenwijk. In de tussentijd kan John nu bijspringen. Het grote voordeel is dat hij zich niet hoeft in te werken en dat we direct ten volle van zijn inzet kunnen profiteren. De wijkkerkenraad is dan ook erg verheugd dat de AK dit mogelijk heeft gemaakt. De werkzaamheden van John zullen in overleg met het pastoresteam worden ingevuld.

Peterhans van den Broek,
voorzitter wijkkerkenraad

In memoriam Frans Witte

Op 12 februari overleed Frans Witte. Hij was 62. Voor Els en voor zijn kinderen, voor zijn familie, collega's, studenten, voor de wetenschappelijke wereld veel te vroeg. Ook voor Frans zelf, die

boordevol plannen zat over wat hij nog allemaal zou willen doen.

Tegelijk was het een wonder dat hij deze leeftijd bereikt had. Toen zijn jongens nog klein waren, werd bij hem de ziekte van non-Hodgkin geconstateerd. Meer dan vijftien jaar geleden had hij daarom een beenmergtransplantatie moeten ondergaan. Hij had zowel de ziekte als de transplantatie tot nu toe overleefd. De ziekte veranderde zijn leven en dat van zijn gezin, maar niet slechts in negatieve zin. Zowel Els als hij beseften dat elke dag een geschenk was, meer dan wanneer ze 'gewoon' gezond waren geweest. Van die geschonken tijd hebben ze volop genoten en gebruik gemaakt.

Frans was opgegroeid in Suriname. Hij genoot van de grote rivier waar hij woonde, van de natuur en van de vrijheid. Na zijn schooltijd ging hij naar Nederland om biologie te studeren. Daar ontmoette hij Els, een studiegenote. Hun leven lang hebben ze samen opgetrokken: in hun werk, in hun interesses, in hun gezin. Samen gingen ze naar Afrika in een project dat zich op het Victoriameer en zijn

visstand concentreerde. Ondertussen werden hun jongens geboren. Terug in Nederland vonden ze een huis in de Merenwijk, weer dicht bij water. Frans werkte op de biologische faculteit. Weinig mensen in de Merenwijk waren zich ervan bewust dat deze rustige, bescheiden, enthousiaste en innemende man een autoriteit was op zijn vakgebied en zeer gewaardeerd. In de Regenboog nam hij jaren deel aan de werkgroep Vorming en Toerusting. Het project 'schepping' dat een aantal jaar terug door deze werkgroep werd verzorgd had veel aan Frans te danken. Maar ook voor de festivals rond 'Kleurrijk geloven' zette hij zich in, met al zijn werkkraft en zorgvuldigheid. Ook al speelde zijn gezondheid de laatste jaren op in die zin dat de ziekte weer voet aan de grond wist te krijgen. Afgelopen jaar moest er een nieuwe beenmergtransplantatie plaatsvinden. De nieuwste technieken zouden gebruikt worden in dit riskante proces. Lang leek het goed te gaan, zij het met vallen en opstaan. Toen ging het mis. Frans voelde zelf hoe ziek hij was, maar wilde er niet teveel ophef over maken. De laatste week leefde zijn familie in hoop en vrees. Toen kon zijn lichaam het niet langer volhouden.

In de Regenboog heeft zijn gezin afscheid genomen van Frans, samen met de mensen voor wie hij een onderdeel van hun leven uitmaakte: zijn familie, zijn vrienden, zijn collega's, de mensen uit de buurt, de mensen van de kerk. In foto's, verhalen en muziek trokken zijn leven, zijn kracht, zijn toewijding voor zijn vak, zijn plezier in het buitenleven en zijn humor aan ons voorbij. En bovenal zijn diepe band met zijn gezin. Zij hebben in kleine kring afscheid van Frans genomen op Rhijnhof.

ds Inge Smidt

Herinneringen aan Inge Fleur Minne

Na twee miskramen was het niet meer te ontkennen, Floor en Anita Minne zouden eind februari 2013 vader en moeder worden. De eerste maanden konden ze het nog niet geloven maar de laatste maanden van de zwangerschap was er sprake van intense vreugde.

Op 15 februari begon de bevalling en deze leek voorspoedig te verlopen. Maar..... de roze wolk van de zwangerschap veranderde in zeer korte tijd in een dikke, grijze mist waar geen doorkomen aan was. De dokters vochten voor het leven van de kleine Inge maar helaas, zij stierf bij de geboorte. Zo'n prachtig klein

mensenkind moest afscheid nemen van het leven onder ons voordat ze er aan begonnen was.

Anita kon na enkele dagen de opmerking maken: 'Boven waren engeltjes nodig anders was dit niet gebeurd'. Het beeld van een engel, een boodschapper van God, hebben we laten klinken in de afscheidsviering op 22 februari jl.

Naast het beeld van de engel gebruikten we ook het beeld van de Regenboog. De verbinding tussen de hemel en de aarde. Er stonden dan ook kaarsen naast Inge in de kleuren van de Regenboog. Aan het begin van de viering werden die door haar ouders aangestoken. Vader Floor sprak zijn dochter toe evenals opa Minne namens de gehele familie. Daarna werd ieder uitgenodigd om een lichtje te ontsteken bij Inge. In een overvolle kerk hebben we waardig afscheid genomen van Inge die altijd een bijzondere plaats zal innemen in de harten van allen die haar in het hart hadden gesloten nog voordat zij geboren was.

Mocht u de komende tijd een regenboog zien, bedenk dan dat daar minimaal één engeltje van boven naar beneden komt om ons te vertellen dat wij met liefde om Floor en Anita moeten blijven staan. Want alleen de liefde kan hen de kracht geven om op de toekomst gericht te blijven.

Marianne Hoogervorst
Pastoraal werkster

In memoriam Riet Segaar

Op dinsdag 19 maart is plotseling Maria (Riet) Segaar-Tuijthof overleden op de leeftijd van 75 jaar. Riet Segaar was in Leiden geboren en heeft lange tijd

gewoond aan de Gerrit Doustraat. De laatste acht jaar - na het overlijden van haar man Kees Segaar- woonde ze in de Papiermolen 80. Riet kwam uit een groot gezin, waar ze al vroeg moest meehelpen om het huishouden draaiende te houden. Ze was iemand die van aanpakken hield en veel voor anderen klaar stond. Samen met haar man trok ze er graag op uit en genoot van haar kinderen en kleinkinderen. Na het overlijden van haar man Kees in 2004 kwam er een donkere schaduw over haar leven die haar soms ook wat bitter kon maken en trok ze zich vaak wat terug. Wie haar goed kende merkte dat haar leven een

wending had gekregen. Ze had een vast levensritme en stond altijd klaar voor wie op haar rekende. Op woensdagmorgen bezocht ze trouw de koffieochtenden en vond het heerlijk om verhalen van vroeger te vertellen. Op zondagmorgen kon je haar altijd achterin de kerkzaal vinden. Op woensdagmiddag hebben we in een viering afscheid van haar genomen en haar begraven op Rhijnhof. Onze gedachten en meeleven gaan uit naar haar kinderen, kleinkinderen en verdere familie.
John Boon

Hulpkosters en kosters bereiden vieringen zorgvuldig voor.

Foto vlnr: Martha Zanting, Marianne de Kuijper, Ingrid van Leeuwen, Dagmar Saveur.

De werkgroep Hulp in de Regenboog bestaat uit twee groepen die ieder een eigen taak hebben. De hulpkosters vinden we in de hal van de kerk. Zij zorgen er voor dat de mensen de boekjes en stencils meenemen die nodig zijn voor de viering.

Er zijn tien hulpkosters: Tjeerd en Ilse Jansen, Ingrid van Leeuwen, Bea Offereins, Juul Ridder, Wil Sluyter, Dagmar Saveur; Dick Talma, Dick Visser en Martha Zanting.

Marianne de Kuijper is de coördinator van de werkgroep en werkt mee als reserve bij de hulpkosters.

De kosters werken in en rond de kerkzaal. Zij treffen de voorbereidingen voor de dienst en assisteren in de viering.

Er zijn zes kosters: Okko Bloem, Jos Huisman, Edwin Meijer, Gerben Wessels, Jan-Pascal de Best en Ronald van Heijningen.

Mieke Tirion beheert de sleutel van de Regenboog. Mieke zorgt ook voor het brood voor het Avondmaal. Er is weinig verloop in de werkgroep. Veel mensen doen het al jaren. Een dubbelinterview dus deze keer. Martha, Ingrid en Dagmar vertellen over hun ervaringen als hulpkoster. Ronald en Jos vertellen over het werk dat zij als koster doen.

Zolang de Oecumenische Geloofsgemeenschap bestaat, hebben mensen geholpen bij de vieringen. De precieze datum van het ontstaan van de werkgroep Hulp in de

Regenboog is niet bekend. Martha Zanting zit al 20 jaar bij de werkgroep, Ingrid van Leeuwen 15 jaar en Dagmar Saveur is er sinds 1998 actief in. Aanvankelijk was haar man Cor van den Berg lid van de werkgroep, maar in een periode van ziek zijn, heeft Dagmar die taak overgenomen en dat is zo gebleven. De dames werkten indertijd volledig of in deeltijd en omdat de dienst op zondag meestal werd bijgewoond, was dat een vrijwilligerstaak die daar mooi bij aansloot. Tot zo'n twaalf jaar geleden, waren er twee diensten op zondag. Nu is dat er nog één en hebben de hulpkosters meestal één keer in de zes weken dienst. Marianne de Kuijper maakt het rooster. Zij vraagt de hulpkosters wanneer zij niet kunnen en plant ze vervolgens in. Het rooster wordt per kwartaal gemaakt. Kan iemand onverhoeds toch niet, dan wordt er onderling geruild. Is iemand plotseling verhinderd door ziekte bijvoorbeeld, dan is er altijd wel iemand in de kerk die wil bijspringen.

De hulpkosters zijn 's zondags om half tien aanwezig en beginnen dan met het klaarleggen van de liedbundels, het boekje met de tafelgebeden en eventuele aparte kopieën. Die worden door Ronald gemaakt. In de paastijd is er bijvoorbeeld het projectlied van de Kindernevendienst. Ronald werkt ook de liedborden in de kerk bij. De hulpkosters kijken altijd even op het bord en kunnen daarop zien welke bundels er gebruikt worden. Op hoogtijdagen zoals met de Kerst en met Pasen worden er speciale liturgieboekjes gemaakt. Dan is het gemakkelijk uitdelen. Zo rond half tien is er nog tijd voor een praatje met de mensen, maar naarmate het tijdstip voor de dienst nadert, gaan zich rijen vormen en is het doorwerken geblazen. Voor wie zijn leesbril vergeten is, is er een bakje met brilletjes waaruit er een geleend kan worden. Sommige mensen, bijvoorbeeld zij die met de taxi komen, zijn al vroeg in de kerk. De koster van dienst is vanaf negen uur aanwezig of zelfs nog vroeger. Als de dienst begonnen is, gaat de kerkdeur dicht. Wie dan nog komt, wordt na aanbellen binnengelaten door de medewerkers van de crèche. Er liggen dan bundeltjes klaar, zodat de mensen die meteen kunnen meenemen. De tafel wordt tegenwoordig schuin voor de deur naar de kerk in de hal gezet, zodat de enige ingang naar de kerkzaal door de ontmoetingsruimte loopt. De AKM heeft dat besloten, nadat de indeling van de kerkzaal was veranderd. Voor dat de hulpkosters naar de viering gaan, wordt de tafel weer op zijn oorspronkelijke plaats gezet, zodat de kerkgangers wel via twee deuren de kerk kunnen verlaten.

Tijdens de viering wordt er door de hulpkosters gecollecteerd met medewerking van het lid van de AKM dat voordienst heeft. Na de viering ruimen de hulpkosters alle boekjes weer netjes op. Daarna is het tijd om het collectegeld te verzorgen. Er is een tijd met de hand geteld. Nu gebeurt dat op het Kerkelijk Bureau met een muntentelmachine. Daarin worden de munten snel en accuraat verwerkt. De collectebonnen worden wel door de hulpkosters geteld. Er zijn drie linnen zakjes waarin de opbrengst van de collectes worden verzameld. Een zakje is bestemd voor de eerste collecte die voor de eigen gemeenschap is. In het tweede zakje komt de collecte voor het bepaalde doel. Dan is er ook nog het zakje voor de collecte van de Kindernevendienst. Als het geld in de linnen zakjes is gedaan, dan worden die ieder met een koordje gesloten. De uiteinden van die koordjes worden op het etiket - waarop de bestemming staat - met speciale lak verzegeld. Die zegels worden pas op het Kerkelijk Bureau verbroken. De penningmeester van de AKM zorgt dat de zakjes op het Kerkelijk Bureau komen.

Martha Zanting: "Ik ben al 38 jaar bij deze kerk. Henk en ik zijn gereformeerd, maar we voelden ons meteen thuis in de oecumene. Het leuke van deze gemeenschap is dat je niet direct weet wat iemand van huis uit is. Het contact is ongedwongen. Toen we hier kwamen wonen, wilden we mensen uit de wijk leren kennen. Dat lukte via de scholen van de kinderen, maar ook via de kerk. Ik heb twee kinderen, een zoon en een dochter. Harro heeft nu zelf twee kinderen. Albertine had al een adoptiezoon uit Slowakije Josse genaamd. Ze heeft onlangs met haar man en zoon hun tweede adoptiezoon Christiaan opgehaald. Vanwege bureaucratische redenen moesten ze daarvoor langer in Slowakije blijven dan gepland. Henk en ik zijn er toen naar toe gereisd om hen te ondersteunen. Daar waren ze heel blij mee. In Maastricht waar mijn dochter en haar gezin wonen hebben we de komst van Christiaan in Nederland gevierd. Een mooi moment.

Ik ben ook lid van de werkgroep Wijkcontacten en ik breng het Bulletin rond. In januari help ik altijd mee met de actie Kerkbalans."

Ingrid van Leeuwen: "Ik ben Nederlands hervormd van huis uit, maar heel vrijzinnig opgevoed. Mijn vader was apostolisch, mijn moeder Nederlands hervormd. Ik ging naar de katholieke kerk en naar de doopsgezinde kerk. Ik heb ook in heel veel andere landen gewoond. Sinds 1972 woon ik hier in de wijk. De eerste vier jaar in de Horsten en daarna in de

Banken. Toen ik nog geen kinderen had, was ik een actief lid van de hervormde kerk in Katwijk aan de Rijn. Na de geboorte van mijn zoon ben ik in de Regenboog gaan kerken en van meet af aan, vond ik dat heerlijk. Inmiddels heb ik ook een kleinzoon. In de loop der jaren is mijn geloof veel minder dogmatisch geworden. Ik vind de afwisseling van pastores wel prettig. Ook kijk ik graag naar een kerkdienst op de tv.

Ik zit op het Regenboogkoor en voor dat ik 15 jaar geleden bij het koor kwam, heb ik in de AKM gezeten. Ik breng het Leids Kerkblad rond. Ik ben een van de coördinatoren van de actie Kerkbalans en ik ben aanwezig in de Regenboog op de avond dat er geteld wordt.”

Dagmar Saveur: “Ik ben in 1976 in de Merenwijk komen wonen. In 1986 heb ik Cor leren kennen. Hij woonde in Amsterdam. In 1987 zijn we samen gaan wonen in Leiden en in 1988 zijn we getrouwd. In 1989 zijn we verhuisd naar de Dalen, waar we nu nog wonen. Mijn moeder was van origine rooms-katholiek en mijn vader Nederlands hervormd, hoewel hij niet gedoopt werd, vanwege een onenigheid tussen de dominee en zijn ouders. Mijn moeder voelde zich niet thuis in het katholieke geloof. Toen mijn ouders in Leiden kwamen wonen, ontmoetten zij een buurvrouw die hervormd was. De kinderen die er al waren, werden hervormd gedoopt en toen ik jaren later geboren werd, ben ik ook hervormd gedoopt in de Pieterskerk door dominee Kloek. Ik vind het bijzonder daar gedoopt te zijn. Ik ben op christelijke scholen geweest. Thuis gingen we niet meer zoveel naar de kerk, maar we lazen wel uit de Bijbel. Af en toe bezocht ik de gereformeerde kerk “God met U” op de Lammenschansweg. Die bestaat nu niet meer. Cor komt oorspronkelijk uit het Westland en is hervormd. Hij ging in Amsterdam elke zondag naar de viering van Huub Oosterhuis en toen ik hem leerde kennen, ging ik met hem mee. We zijn ook naar vieringen in de Leidse Ecclesia geweest. Onze kinderen wonen niet meer thuis: Matthijs woont en studeert in Leiden en Anne woont en studeert in Amsterdam. Ik zit sinds kort ook op het Regenboogkoor. Ik werk als administratieve kracht op twee basisscholen. De Lucas van Leyden in de binnenstad en De Arcade. De laatste is een vrij nieuwe school die in 2005 van start is gegaan in de wijk Roomburg. We zijn begonnen met ongeveer 26 leerlingen en we hebben er nu zo'n 375. Ik heb mijn eigen taken, maar ben ook een vraagbaak. We hebben een digitaal leerling- administratiesysteem en daar krijg ik nogal wat vragen over.

Ik vind de Regenboog een fijne gemeenschap, waarin je elkaar kent. We blijven meestal koffiedrinken na de viering. Dat is een mooie gelegenheid om met elkaar te spreken.

foto Ronald van Heijningen en Jos Huisman

De kosterstaak is veelomvattend. Communicatie is het sleutelwoord. De vieringen lopen pas goed als er overleg is geweest. Het is de kunst voor de koster tijdens de viering zo onzichtbaar mogelijk te opereren, om de aandacht niet af te leiden. Er zijn taken die vóór de viering moeten worden verricht, maar ook tijdens. Er bestaat een lijst van al die taken. De koster is een uur van te voren in de kerk aanwezig. De tijd gaat vaak snel voorbij. Als koster ben je aanspreekpunt en regel je ook praktische zaken. Een vraag die je gesteld kan worden is: “Waar zijn de bekertjes voor de koffie?”

In de kerkzaal moet alles vóór de viering in gereedheid worden gebracht. Bij het Avondmaal worden brood en wijn klaar gezet. Is er een Eucharistieviering dan worden eerst de geconsacreerde hosties in het tabernakel geteld. Als dat er nog vijftig zijn, dan moeten er nog ongeveer honderd gewijd worden. Die ongewijde hosties worden over de drie schalen verdeeld. De geconsacreerde hosties uit het tabernakel worden naar binnen gebracht en voor de uitreiking gevoegd bij de nieuw geconsacreerde hosties. Na de uitreiking worden de hosties en de wijn weer teruggebracht naar het tabernakel.

De geluidsinstallatie moet gereed staan en het geluid moet worden getest, want elke viering wordt opgenomen op een bandje. Meestal wordt zo'n opname drie weken bewaard. Dan wordt het bandje opnieuw gebruikt. De linnen zakjes die hulpkoster na de viering nodig hebben voor de collectes worden in de

kostersruimte klaargelegd. De liedborden moeten zijn bijgewerkt. Daarvoor is het noodzakelijk dat de koster de lijst met liederen op tijd ontvangt. Het juiste kleur Antependium moet op de tafel liggen. Meestal zorgt Ronald daarvoor en als hij met vakantie is, doet Jos dat.

Rond kwart voor tien moet de kerkklok geluid worden. Als het tien uur is loopt de koster naar de kamer van de pastores om de pastor, het AKM-lid van dienst en de litassen te laten weten dat het tijd is om naar binnen te gaan. Dan loopt de koster terug naar de kosterkamer om het bandje voor de opname aan te zetten.

Tijdens de viering zorgt de koster dat de microfoon op de juiste stand staat. Voor de uitreiking geeft hij of zij de voorganger de schalen brood en de bekers wijn aan. Na de uitreiking worden die weer aangenomen.

In vieringen waarin wierrook gebruikt wordt, moet het wierookvat op tijd aangestoken worden. Er wordt dan een kooltje in een vlammetje gehouden. Als dat warm genoeg is, wordt het in het wierookvat gelegd. Vlak voor het gebruik doet de pastor de korreltjes wierrook op het kooltje. Zaak is daar niet meer dan een schepje op te doen in verband met de rookontwikkeling.

De koster is steeds zeer alert. Als de hosties en de wijn niet naar de sacristie worden teruggebracht, dan waarschuwt hij de voorganger. Als de bloemengroet vergeten wordt, dan kan de koster hem of haar daar ook opmerkzaam op maken. Soms weet de voorganger niet meer waarvoor de tweede collecte is. Dat kun je als koster dan even checken.

Als koster kijk je ook of de mensen zich goed voelen. Als de nood aan de man is, kan 112 worden gebeld. Aan iemand die erg moet hoesten, wordt een glaasje water aangereikt. Er zijn bijzondere vieringen zoals met Kerst en Pasen. Met Pasen zijn er vier belangrijke diensten achter elkaar. Palmpasen; Witte Donderdag; Goede Vrijdag, de Paaswake en de Paasviering. Dat vergt een goede voorbereiding.

In de kerk wordt niet veel meer getrouwd. Er zijn wel enkele uitvaarten per jaar. Die worden meestal door Ronald verzorgd, maar als hij vrij heeft of op vakantie is, neemt Jos zijn taak waar. Bij zo'n bijzondere dienst als een uitvaart is het uitermate belangrijk dat de viering foutloos verloopt. Het doorspreken van de dienst vooraf is daarvoor noodzakelijk.

De brandweer hanteert na de brand in het Hemeltje in Volendam strenge eisen. Zo mag het licht niet meer worden doorgegeven tijdens de Paaswake. Men is bang dat er dan toch iets

in de brand vliegt. In de Regenboog zijn er brandslangen en spuitbussen. Dit jaar zullen er door het hele gebouw ook brandmeldinstallaties komen. De brandweer is pas geweest en de puntjes zijn weer op de i gezet.

Ronald van Heijningen: "Van beroep ben ik eigenlijk brood- en banketbakker. Ik heb zestien jaar in de bakkerij gewerkt. Dat betekende wel dat ik iedere nacht om twee of drie uur op moest en dat zes nachten lang. Het is moeilijk met zo'n beroep een sociaal leven te op te bouwen. Ik ben daarom uit gaan zien naar wat anders. In mijn eigen vakgebied was in die periode maar weinig ander werk. Ik las de advertentie voor koster-beheerder van het Kerkelijk Centrum de Regenboog en de functie-eisen bevielen me wel. Gelukkig viel de keuze uit een schare sollicitanten op mij. 1 januari 1997 ben ik in functie getreden. Voor 90% ben ik aangesteld als beheerder en voor 10% als koster. Ik werk nu vier middagen en vier avonden. Om de week heb ik als koster zondags dienst. Vrijdag is mijn vrije dag en als er geen activiteiten op zaterdag zijn, ben ik die dag ook vrij. In de bakkerij werkte ik de hele nacht met één of twee collega's. Hier werk ik met heel wat mensen samen.

Ik ben jarenlang als leiding met de Leidse Christelijke Kampeervereniging mee geweest. Daar heb ik veel vaardigheden kunnen ontwikkelen. Leiding geven, goed communiceren, organiseren, koken, sportprogramma's maken. Die vaardigheden kwamen me goed van pas. In dienst heb ik een opleiding als kok gehad. Technisch ben ik best handig. Dat moet wel als je een eigen huis hebt. Als er technische problemen zijn, die ik niet kan verhelpen, dan bel ik een vakman.

Van huis uit ben ik protestant. Ik heb op een christelijke school gezeten. Ik was niet actief in de kerk. Toen ik 16 was ging ik een brood- en banketopleiding volgen op MTS-niveau in Wageningen en ging daar op kamers. Toen ik weer in Leiden woonde en ik getrouwd was, ging ik met mijn vrouw en jongens naar de Vredeskerk. Daar zijn onze kinderen gedoopt. Toen we naar Leiderdorp verhuisden, bleven we naar de Vredeskerk gaan. Nu kerken we daar nog steeds, omdat we daar onze vrienden en kennissen hebben. Ik heb ook contact met de koster daar en we bespreken wel eens hoe de dingen daar reilen en zeilen.

Toen Koos Huisman overleed was er een halfjaar lang geen koster-beheerder. Een groepje vrijwilligers heeft de kosterstaak overgenomen. Zij zijn blijven functioneren toen

ik hier kwam. Ik ben voor mijn kosterstaken ingewerkt door Kees de Zeeuw. Voor Jos was het best moeilijk om een ander op de post van Koos te zien. Jos is een goede collega en we kunnen prima samenwerken. Ze heeft nooit opmerkingen gemaakt als "Koos deed dit zus of zo". Ze heeft me gesteund en me dingen op mijn eigen manier laten opbouwen. Dat heb ik erg in haar gewaardeerd.

Soms sta je voor onverwachte gebeurtenissen en kun je niet anders dan lachen. Toen ik hier pas werkte, was mijn zoon Berrie nog een klein mannetje. Hij was op een zondag meegegaan naar de kerk. Ik stond tijdens de viering op het podium en hij was blijkbaar net naar de wc geweest. Hij stond opeens voor het podium en riep in een kerk vol mensen: "papa het wc-papier is op". Als baas van het geheel moest zijn papa daar toch voor zorgen. Dat was een hilarisch moment, maar gelukkig is de Regenboog een kindvriendelijke kerk. Ik heb drie jongens van 22, 21 en 18. Berrie de oudste en Pim de jongste zijn nog thuis, maar dat kan zo afgelopen zijn. Berrie is bijna klaar als fysiotherapeut en Pim doet dit jaar examen voor het gymnasium en gaat dan studeren. Ik werk nu 15 jaar in de Regenboog en ik voel me er reuze op mijn plaats. Met Pasen heb ik geen dienst als koster, maar ik ben wel aanwezig om na een viering alles weer in orde te brengen voor de volgende viering. Op paasnacht gaat de zomertijd in. Ik zorg er voor dat de klokken bijtijds een uur vooruit worden gezet.

Jos Huisman: "Ik ben in 2000 door Kees de Zeeuw gevraagd om koster te worden, omdat hij en zijn vrouw Maaïke naar Apeldoorn gingen verhuizen en de lege plek opgevuld moest worden. Toen Koos koster-beheerder werd in de Regenboog deed Leo van Giezen al dienst als koster. Later vervulde Koos die taak tot zijn overlijden in 1996 alleen. Kees de Zeeuw nam als er een grote activiteit op zaterdag was de eerste dienst op zondag van Koos over. Op zo'n zaterdagavond kwam Koos vaak pas om 2.00 in de morgen thuis. Koos was er dan wel weer in de dienst van 11.15 uur. Na de dood van Koos werden er meer mensen gezocht die die taak van koster konden overnemen. Als ik dienst heb als koster, dan probeer ik tijdens de vieringen wel te luisteren naar de voorganger, maar ik merk toch dat ik automatisch bezig blijf met mijn taken. Eerst vond ik het heel eng om koster te zijn. Ik voelde de ogen van de mensen prikken. Inmiddels ben ik wat meer gewend. Natuurlijk wil ik alles zo goed mogelijk doen. Het is fijn als een

voorganger je waardeert met een simpel dank je wel. Dat motiveert me. Als ik met mijn kostertaken bezig ben, dan heb ik het gevoel dat Koos dicht bij me is. Er komt dan een gedrevenheid over me. In het begin vond ik het heel moeilijk. Ik dacht dan: "Ik sta op jouw plaats, jij had hier moeten staan". Koos had zonder beademing niet meer kunnen leven. Ik heb er nu vrede mee, dat hij er niet meer is. Dat was niet zo de eerste jaren. Daarvoor was het verdriet te groot. Ik mis hem nog steeds. We waren een leuk team. Ik ben inmiddels oma. Het huwelijk van de kinderen en de komst van zijn kleinkind heeft Koos niet meer kunnen meemaken. Op zulke momenten sta ik daar wel bij stil. We hebben als koster een rooster dat door Marianne de Kuijper wordt gemaakt. We doen ieder afzonderlijk dienst. Bij de bijzondere vieringen zoals uitvaarten die door Ronald worden gedaan, neem ik zijn dienst over als hij niet beschikbaar is. Zoals Ronald al zei, kunnen we goed met elkaar opschieten en waarderen we elkaar. Het team koster is een goede groep. Het is nog nooit voorgekomen, dat we op een zondag zonder koster stonden en dat alleen is al bijzonder te noemen. Als mensen na het lezen van dit interview zich geroepen voelen ook te gaan kosteren, dan kunnen ze zich aanmelden. Ze zullen dan met open armen ontvangen worden. Het is leuk met mensen te werken en op die manier ook iets voor de kerk te kunnen betekenen.

Interview Frances Verhaar
Foto's Edo Elstak en Frances Verhaar

Wereldtafel 14 en 21 april

Wereldtafel 14 april

De werkgroep Wijkcontacten nodigt u uit om deel te nemen aan een gesprek aan de wereldtafel met als onderwerp: "Wat maakt ons tot geloofsgemeenschap?"

Door de teruglopende belangstelling voor de informatieavonden voor nieuw ingekomen leden in de geloofsgemeenschap, is de werkgroep Wijkcontacten op zoek gegaan naar een nieuwe vorm. We hopen die gevonden te hebben in het gesprek aan de Wereldtafel.

De mensen die de afgelopen periode nieuw zijn komen wonen in de Merenwijk krijgen een persoonlijke uitnodiging om aan het gesprek aan de Wereldtafel deel te nemen. Maar ook u bent van harte welkom. Aan de hand van het thema willen we praten over "De Regenboog" om zo bekend te raken met elkaar.

Het gesprek vindt om 11:30 uur, aansluitend op de zondagse viering, plaats in de kerkzaal. Weet u van harte uitgenodigd.

Werkgroep Wijkcontacten
Mieke Tirion

Wereldtafel 21 april

Aan de wereldtafel: De Benedictijnse leefregel

Op zondag 21 april is er aan de wereldtafel Gesprek op Zondag over de leefregel van de Benedictijnen. Deze leefregel werd bijna 1500 jaar geleden opgesteld om het kloosterleven van de monniken in goede orde te laten verlopen. Zouden wij anno 2013 en als mensen die niet in een klooster leven, nog iets kunnen hebben aan die leefregel? En dan een leefregel, dat is toch niet van deze tijd waarin men wordt geacht zijn eigen leven vorm te geven alsof het een uniek project betreft? In zijn boek 'Een levensregel voor beginners. Benedictijnse spiritualiteit voor het dagelijks leven' belicht Wil Derkse een aantal van de regels. Hier volgt zo maar een greep. Of je nu de afwas doet of bidt tot God, doe het met dezelfde aandacht opdat God in alles lof wordt gezongen. Er is geen scherpe scheidslijn tussen het heilige en het profane. Luister met aandacht naar wat anderen zeggen maar ook naar wat teksten je hebben te zeggen (lectio divina) en antwoord dan van harte, reageer en kom in actie. Wees trouw aan de dingen waaraan je je van harte verbonden hebt, loop niet weg. Verbeter jezelf iedere dag weer maar doe het met kleine, haalbare stapjes. Ontvang gasten vanuit het besef dat iedere gast de Heer kan zijn, als Christus zelf. Tijdens de kerkdienst en het gesprek daarna willen we een paar van de Benedictijnse leefregels verkennen op hun waarde voor ons alledaagse leven.

(Wereldtafel 26 mei)

Om vast te noteren: op zondag 26 mei wordt er aan de wereldtafel gesproken over de invloed

van internet en sociale media op het dagelijks leven. Dit gesprek wordt georganiseerd door de werkgroep Vorming en Toerusting.

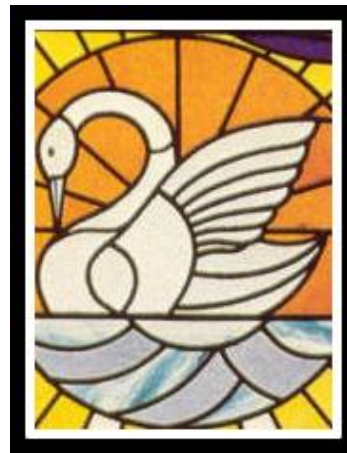
Peterhans van den Broek

Verslag bezoek Lodewijkskerk

Die morgen ging een aantal mensen vanuit de Regenboog op weg naar de Lodewijkskerk en de Evangelisch Luthersekerk. Ze begonnen met het bijwonen van de Heilige Mis in "De Lodewijk". Hoewel niet meer verbonden aan de parochie van de H H Petrus en Paulus ging Kapelaan Remery voor in de dienst. Hij verbleef toevallig net in Leiden. In zijn preek richtte hij zich op de situatie rond het conclaaf in Rome.

Na de viering kwamen we gezellig in gesprek aan de koffie. Eliza Oudshoorn leidde ons samen met Anne-Marijn en Karel Beenakker rond in het kerkgebouw. Een klein beetje historie, verduidelijking van de verschillende voorwerpen maar vooral ook een enthousiast verhaal over de kapel van de aanbidding.

Na de lunch, die we gebruikten bij Burgerzaken, ging de tocht naar de Ev. Luthersekerk. We werden hartelijk ontvangen en kregen een duidelijke uitleg over kerk en geloofsgemeenschap.

De dubbele uitleg over de zwaan als symbool binnen de Lutherse kerk was verrassend. De laatste woorden van Hus? Sober maar indrukwekkend was ook deze oude kerk, die gebouwd is in 1618 en daarmee de oudste protestantse kerk van Leiden.

Op de website is in de videopresentatie te zien dat het weer een interessante en gezellige dag is geweest.

Edo Elstak

Jongvolwassenen

De jong volwassenen komen op maandag 8 april bij elkaar in de pastoreskamer. Mocht je het leuk vinden ook een keer te komen: weet je van harte welkom. Je kunt van te voren dan contact opnemen met Wander Gubler, hij kan je er alles over vertellen: wander_gubler@hotmail.com

ds. Inge Smidt

Gespreksavonden over Zegen en Psalmen

Gespreksavond over zegen / zegenen / zegening

11 april (o.l.v. Mario Boelen; kerkelijk werker) Zegenen is een wel heel bijzondere vorm van gebed. We doen het onderling, we doen het in de kerk, we doen het op allerlei manieren, met allerhande woorden. Wat wil zegenen nu eigenlijk zeggen? Wat betekent het als je "de zegen" ontvangt? En hoe kun je zelf zegenend je leven leven?

Deze avond gaan we op ontdekkingstocht met elkaar en door de traditie en de geschiedenis heen. Gaat u mee en doet u mee?

Gespreksavond over de Psalmen

18 april (o.l.v. Mario Boelen; kerkelijk werker). De Psalmen; liederen van verschillende mensen in verschillende situaties. Dus vaak herkenbaar. De Psalmen zijn bij uitstek teksten om je aan te spiegelen, om jezelf in tegen te komen. En een communicatiemiddel in de omgang met de Nabije. De Psalmen komen ook veelal tot ons bij dopen, bij trouwen, bij het laatste afscheid. De Psalmen kunnen onder woorden brengen waarvoor onszelf woorden tekort schieten. Velen hebben dan ook een favoriet.

Daarnaast is er veel te zeggen over het literaire en liturgische aspect van psalmen. We doen dat deze avond op interactieve wijze. U bent van harte uitgenodigd om met de psalmen mee te juichen, te huilen, te rouwen, te vrezen, Aanmelden bij Ingrid Weitenberg tel. 5211963 of email ingridjam@hotmail.com of Mario Boelen email: mboelen@hetnet.nl Aan de avonden kan ook afzonderlijk worden deelgenomen.

Godsbegrip in de muziek

Wat is uw Naam, hoe zijt Gij te vinden; Godservaring vormgegeven in muziek. Wie God ziet, kan niet blijven leven, is de overtuiging in het Oude Testament. Toch

hebben mensen op vele manieren (iets van) God ervaren. In de ontmoeting met Jezus, bij voorbeeld.

Maar ook aan Mozes en Elia heeft God iets van zichzelf laten zien.

Op veel manieren hebben mensen geprobeerd hun geloof in God, hun zoeken naar zijn nabijheid vorm te geven. Muziek was daar een heel bijzonder medium voor; wij hebben daar de Messiah van Händel aan te danken,

de Matthäuspassion van Bach, maar ook de Elias van Mendelssohn. Samen willen we deze muziek aan ons voorbij laten trekken en met elkaar delen welke muziek ons raakt en draagt. Graag zelf ook muziek meenemen. Een DVD-speler/CD-speler is beschikbaar, en we hopen dat ook internet probleemloos beschikbaar is. Plaats: Stiltecentrum; tijd: dinsdag 16 april om 20.00u. Maximum aantal deelnemers: 15. Opgave: ds.Smidt@gmail.com

Filmavond in de Regenboog

Vaak zie je een goede film en zou er dan best met iemand over na willen praten. Dat kan want op woensdag 24 april is er in het Stiltecentrum weer een bijzondere film te zien. Een film die ernst en humor voortreffelijk combineert. Aansluitend gaan we met elkaar in gesprek. Ds Ronald da Costa leidt zowel de film in als het nagesprek. Wie al eens geweest is weet dat dat "een feestje" is.

In de film draait het net als in het echte leven om keuzen maken. Soms is dat een hele toer, vooral wanneer je, zoals Matt King (George Cloony) na het overlijden van je vrouw voor twee tiener dochters moet zorgen.

Bovendien moet hij beslissen over de verkoop van een stuk familiebezit op Hawa?. Als een van de descendants (nakomelingen) hangt er veel van zijn keuze af. Een meeslepend en soms hilarisch drama van Mike Mills, over (zelf)inzicht, moed en trouw.

Woensdag 24 april 19.30 uur in het Stiltecentrum van de Regenboog
toegang € 5,00

Poëzieavond 15 mei

Op woensdag 15 mei is de derde en laatste Poëzieavond onder leiding van Ds Ronald da Costa van dit seizoen. De vorige keer raakten we niet uit gepraat over gedichten die over dieren gaan.

Daarom is het thema nogmaals "Dieren". U kunt ook zelf een gedicht dat over een dier of dieren gaat meebrengen, graag al 15 keer gekopieerd.

Wanneer er voldoende tijd is, luisteren wij na de pauze naar enkele teksten van Anna Enquist op de CD "Tussen Boven- en onderstem" met muziek van Ivo Janssen. Dit als aanzet voor een nieuw thema "daar zit muziek in" (muziek als thema in gedichten).

We beginnen zoals gebruikelijk om 20.00 uur, in het Stiltecentrum.

Graag aanmelden vóór maandag 13 mei via rijken.vandenberg@planet.nl of tel 521 66 06.

Anja Rijken

Gevraagd: Goede doelen voor opbrengst Milieugroep

De activiteiten van de milieugroep hebben het afgelopen jaar €1500 opgebracht. De bedoeling is dit bedrag te besteden aan een viertal - doorgaans wat kleinere - goede doelen, waar iemand uit onze geloofsgemeenschap een speciale band mee heeft. Heeft of weet u zo'n goed doel, laat ons het dan even weten. Graag even een korte omschrijving van het goede doel en uw relatie daarmee toevoegen, en verder het rekeningnummer (met naam en woonplaats) waarop een eventuele donatie kan worden overgeboekt. De AKM zal uiteindelijk beslissen hoe het geld over de genomineerde doelen wordt verdeeld.

Namens de Milieugroep,
Cor Kenter, tel.: 5218764, e-mail:
bottel4@gmx.net

Samen aan Tafel

Ook dit jaar is er weer gelegenheid voor kinderen uit groep 4 of van ongeveer 7 jaar, om zich in het "samen aan tafel"-project voor te bereiden op hun eerste Communie of hun Kom aan Tafel.

Zes keer komen we bij elkaar om te ontdekken wat dat nu is: die Tafelviering elke zondag in de kerk - dat stukje brood, de wijn die aangeboden wordt. Waarom doen we dat, waarom vinden we het zo fijn om dat te doen, wat heeft het met geloven te maken en wat betekent het voor jou?

Op de dinsdagmiddagen 2 april (is al geweest, redactie), 9 april, 16 april, 23 april, 14 mei en 21 mei komen we om 16.15u bij elkaar in de Regenboog; wij zorgen voor drinken, vaak zorgen de kinderen van het project om de beurt voor iets lekkers daarbij. Terwijl we zo samenzijn en eten en drinken, denken we na over de Maaltijd van de Heer.

Om ongeveer 17.30u zijn we klaar.

Met de ouders praten we over het project op 2 ouderavonden: donderdagavond 4 april om 20.00u in de Regenboog (is al geweest, redactie) en dinsdagavond 14 mei, ook om 20.00u in de Regenboog. We vinden het erg belangrijk dat jullie als ouders komen: we leren elkaar kennen en jullie weten dan ook wat er gaat gebeuren.

Ouders, die graag willen dat hun kinderen tijdens de voorbereidingsperiode gedoopt worden, kunnen tijdens de eerste ouderavond daarover afspraken maken.

Zaterdag 25 mei oefenen we samen voor de feestelijke viering, zodat jullie precies weten hoe het zal gaan en wat je gaat doen.

Zondag 26 mei is dan de feestelijke slotviering van het "Samen aan Tafel"-project waarin jullie je Eerste Heilige Communie of je Kom aan Tafel zullen doen.

Het tijdstip van de dienst is nog niet helemaal zeker, dat hangt er vanaf hoeveel kinderen meedoen aan het project. Meestal is de viering om 10.00u.

Namens de Regenboog:
Maja van Spaandonk
drs. Marlène Falke-de Hoogh
Ds. Inge Smidt

Opgaven graag zo spoedig mogelijk bij Maja van Spaandonk; liefst per e-mail. Maja's e-mailadres is: majalobo@casema.nl (of telefonisch: 521 43 59).

Eén alleen is ....

Iedereen kan die zin afmaken. Het is niet zo zeer verdrietig maar in sommige gevallen onverstandig of onhandig.

Webbeheerder gezocht

Al een paar jaar beheer ik, gesteund door Corine, de website van de Regenboog. En ik ben niet van plan daarmee te stoppen.

Waarom dan deze oproep?

Eén webmaster is te riskant en een te smalle basis om een actueel fenomeen als een website continu te laten draaien. (Ik ben er ook wel eens niet.) Ik ben dus ijverig op zoek naar een maatje waarmee ik die taak samen kan uitvoeren.

De website draait onder Wordpress als een soort weblog. Het programma Wordpress is een veel gebruikte toepassing en werkt bijzonder gemakkelijk. Je hoeft geen moeilijke html-codes te kennen, maar ik vind het zelf wel makkelijk dat ik daar iets vanaf weet. Het helpt dus wel!

Als Webmaster beheer je de structuur van de website. Zet zo nodig nieuwe pagina's op, maakt een nieuwe indeling of laat pagina's vervallen. Door het toewijzen van categorieën zorg je dat de zoekfunctie op de website goed werkt.

Als webmaster draag je mede de verantwoordelijkheid dat de gegevens op de website actueel zijn. Want als de agenda's niet bij zijn, de verhalen stokoud of de gegevens over groepen en organisatie niet up-to-date, dan is een website gauw achterhaald en niet interessant meer.

De praktijk leert dat het dan handig is als je voeling hebt met wat er in de Regenboog gebeurt. Want helaas komt niet alle informatie spontaan bij mij terecht. Luisteren en je ogen open houden dus!

Bij het uitkomen van het Bulletin worden delen digitaal op de website gezet. Het hele Bulletin verschijnt ook als pdf op de site en belandt uiteindelijk in het archief van de website.

Voor een aantal activiteiten fungeert de webmaster als postbus. Af en toe moet je dan e-mails doorsturen naar de betreffende mensen. Er zijn plannen om in de toekomst meer interactief, socialmedia-achtig, bezig te zijn. Dan is een webbeheerder als controleur/filter zeer wezenlijk.

De website hosten en alles wat daarmee samenhangt is uitbesteed bij PayBasIT. Bas van Erp is onze spil bij die activiteit en dat gebeurt al die jaren zonder problemen. Hij zorgt er voor dat de website technisch draait. Als webbeheerder werk je thuis, vanaf je eigen computer. Groot voordeel: je kunt je tijd

makkelijk indelen en hoeft niet naar de Regenboog om dingen te regelen.

Voor meer informatie en aanmeldingen
Edo Elstak
ejh.elstak@telfort.nl

Franciscus is de naam van de nieuwe paus

Kardinaal Jorge Mario Bergoglio (76) uit Argentinië is verkozen tot nieuwe paus. Hij heeft Franciscus als zijn naam gekozen. Hij is de eerste Jezuiet die tot paus is verkozen en de eerste paus uit Zuid-Amerika. De Franse kardinaal Jean-Louis Tauran maakte de verkiezing van Bergoglio op woensdagavond 13 maar jl. bekend op het balkon van de Sint Pieter. Bergoglio toonde zich daarna in een eenvoudig wit gewaad.

Iemand die tot paus verkozen wordt, legt meestal zijn eigen naam af en kiest een nieuwe naam. Hij doet dat niet zomaar, omdat hij de naam mooi vindt, maar kiest een naam die symbool staat voor zijn karakter, de richting die hij uit wil met de kerk en zijn ambities. In feite staat de naam voor een heel programma. De nieuwe paus wil daarmee in navolging van Franciscus van Assisi (1181-1226) zeggen dat hij in eenvoud een dienend paus wil zijn. Hij zal een stem willen geven aan de armoede in de wereld en pleiten voor het behoud van de schepping. Daarnaast zit in de naam Franciscus ook een dimensie van de beroemde droom die Franciscus van Assisi eens kreeg en die als kernboodschap had: 'herstel mijn kerk'. De paus staat voor de uitdaging van het saneren van het bestuursapparaat. Hij zal verandering willen brengen in de negatieve geluiden die klinken over fraude en corruptie in het Vaticaan,

meent bisschop mgr. G. J. N. de Korte van bisdom Groningen-Leeuwarden

Op 19 maart is Paus Franciscus zijn pontificaat officieel begonnen. In zijn preek riep de paus op tot bescherming van de zwaksten in de samenleving. Hij noemde de ouderen, de armen en 'de mensen aan wie wij het laatst denken'. 'Haat, afgunst en trots verontreinigen ons leven', zei de paus tegen de menigte. 'Sta open voor goedheid of zelfs tederheid.' Ook riep hij op het milieu te beschermen. 'Wees beschermers van Gods gaven, vermijd de vernietiging van de natuur, bescherm menselijke relaties.'

De paus ontving eerder de ring, die het pausdom symboliseert, en het wollen pallium (een soort stola). Het pallium symboliseert zijn rol als herder van de 1,2 miljard zielen tellende katholieke kudde.

De Redactie

Beraadherdenking Jodenvervolgning

Graag vragen we uw aandacht voor de bijeenkomst ter herdenking van de Jodenvervolgning. Dit jaar op zondag 21 april, om 19.00-20.00 uur in de Hooglandse Kerk te Leiden.

De bijeenkomst bestaat uit twee lezingen met een muzikale omlijsting.

De heer Dirk Mulder, directeur van het Herdenkingscentrum Westerbork, zal spreken over de geschiedenis van het Kamp Westerbork. Zijn lezing draagt de titel: De Toekomst van de Herinnering. De tweede spreker is de heer Donald de Marcas, bekend als zanger, acteur en nieuwslezer. Hij is geboren en getogen op de Botermarkt in Leiden aan de voet van de Hooglandse kerk. Hij zal spreken over zijn ervaringen in en rond de oorlog, onder de titel: Hoe onze misère begon in Leiden.

Indringende joodse muziek wordt ten gehore gebracht door chazan Ken Gould. Verder spelen Matthias Havinga (orgel en piano) en Hester Groenleer (blokfluit).

Deze jaarlijkse bijeenkomst ter herdenking van de Sjoah mag zich in een toenemende belangstelling verheugen. Het initiatief gaat uit van de samenwerkende kerken in Leiden en omgeving. Er is een vruchtbare samenwerking met leden van de Joodse Gemeente te Leiden.

Bij voorbaat dank voor uw aandacht voor dit – nog altijd en opnieuw – belangwekkende 'gedenken om niet te vergeten'.

Namens het Beraad, Ad Alblas, vz

Website: www.nbv.nl

De Nieuwe Bijbelvertaling die in 2004 verscheen wordt inmiddels door zeer veel mensen gebruikt en gewaardeerd. Op de website www.nbv.nl is veel informatie te vinden over de achtergrond van deze vertaling, de werkwijze en de vertaalmethode. Ook wordt een aantal vertaalkeuzes nader toegelicht.

Correcties

Op de website worden ook de correcties aangegeven die sinds het verschijnen van de NBV zijn doorgevoerd. De tekst van de NBV wordt namelijk steeds onderhouden. Dat wil zeggen dat fouten uit de tekst gehaald worden. Die fouten worden aan de uitgever doorgegeven, en doorgevoerd in een soort 'moederbestand' dat ook steeds gebruikt kan worden voor nieuwe uitgaven. Op *Biblija.net* vind je steeds de meest actuele tekst. De verschillen met de oorspronkelijke versie zijn meestal niet zo heel erg groot.

In 2007 heeft een iets grotere correctieronde plaatsgevonden. De tekst van de NBV werd toen aangepast aan de officiële spelling van de Woordenlijst Nederlandse Taal uit 2005 (het Groene Boekje). Er wordt bijvoorbeeld geen trema meer gebruikt in namen als Samuel en Lemuel; ook worden woorden als farizeeën en sadduceeën niet meer met een hoofdletter geschreven. Verder is op een klein aantal plaatsen de vertaling gecorrigeerd naar aanleiding van opmerkingen van lezers. Ook zijn hier en daar teksten beter op elkaar afgestemd. Ten slotte zijn enkele noten toegevoegd en is de Woordenlijst met enkele termen uitgebreid. Over welke correcties het gaat, staat dus vermeld op www.nbv.nl

Nederlands Bijbelgenootschap Haarlem

Rembrandt

Toen de zondagse overweging een paar weken geleden over de Verloren Zoon ging en het gelijknamige schilderij van Rembrandt ter sprake kwam, moest ik terugdenken aan het moment waarop de naam Rembrandt enigszins voor mij is gaan leven. Schilderkunst had vroeger nooit zo mijn interesse. Dankzij een bezoek aan de Groenordhallen jaren geleden, is dat enigszins veranderd.

In de hallen was destijds een grote tentoonstelling van ijssculpturen, die schilderijen van Rembrandt uitbeeldden. Op de avond voor die sculpturen afgebroken zouden worden, ging de thermostaat omhoog, en werden de deuren geopend voor visueel gehandicapten.

(IJssculptuur van De Anatomische Les)

In alle rust en met blote handen, kon ik kennismaken met iets wat ik nooit eerder had kunnen bevatten.

Het werk van Rembrandt kreeg nu ook voor mij vorm. Eén van de eerste schilderijen die ik tegenkwam, was de Anatomische Les. Dit levensgrote liggende beeld was goed aan te raken. Ook de meeste andere uitgebeelde schilderijen lieten aan duidelijkheid niets te

wensen over en gaven mij een goed beeld van wat Rembrandt zoal geschilderd heeft. Ik herinner me een groot beeld van Saskia op een bed, een straatje met gevels van huizen, een tafel met stoelen en allerlei voorwerpen die zo knap uit het ijs vervaardigd waren, dat ze heel echt leken. Bij één van de schilderijen hoorde een boekenkast, waarin een Bijbel stond. Ook die voelde onmiskenbaar als een Bijbel aan. Het sculptuur van de Kruisafname van Jezus was zo hoog, dat ik alleen de voeten aan kon raken.

Doordat de temperatuur in de hallen onder-tussen flink opgelopen was en alle voelende handen het ijs verwarmden, braken steeds meer onderdelen van de schilderijen af. Overal weerklonk het geluid van neervallende brokstukken.

Er was zo ontzettend veel te voelen, dat ik ongeveer een uur nodig had om alle schilderijen uitvoerig onder handen te nemen. Toen ik als laatste de hallen verliet, was er van de ijzige beelden niet veel meer over. Mijn beeld over Rembrandt en de schilderkunst was daarentegen flink verbeterd.

Corine Knoester

Agenda

- Morgengebed: elke woensdag van 09.30 tot 09.45 uur;
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur;
- Inzamelen oud papier, metaal en kleding: elke eerste donderdag van de maand van 09.00 tot 21.00 uur;
- Mothers Prayers: elke eerste vrijdag van de maand van 10.30 tot 12.00 uur;
- Regenboogdis: elke laatste vrijdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur;
- Regenboog open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Stiltecentrum open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;

April		
Ma 08	20.00-22.00 u	Jongvolwassenen
Di 09	16.15-17.30 u	Samen aan Tafel
Do 11	20.00-22.00 u	Gespreksavond Zegen
Zo 14	11.30-12.30 u	Wereldtafel
Ma 15	20.00-22.00 u	Gespreksavond zondagse vieringen
Di 16	16.15-17.30 u	Samen aan tafel
	20.00-22.00 u	Godservaring vormgegeven in muziek
Do 18	20.30-22.00 u	Gespreksavond Psalmen
Zo 21	11.30-12.30 u	Wereldtafel
Di 23	16.15-17.30 u	Samen aan Tafel
Wo 24	19.30-22.00 u	Filmavond
Mei		
Ma 13	20.00-22.00 u	Jongvolwassenen
Di 14	16.15-17.30 u	Samen aan Tafel
	20.00-22.00 u	Ouderavond Samen aan Tafel
Wo 15	20.00-22.00 u	Poëzieavond
Di 21	16.15-17.30 u	Samen aan Tafel
Zo 26	11.30-12.30 u	Wereldtafel